

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

ДИРЕКЦИЯ „ОСИГУРЯВАНЕ И КРАТКОСРОЧНИ ПЛАЩАНИЯ”

Изх. № 1029-40-1563

Дата 17.02.2016 г.

ДО
ДИРЕКТОРИТЕ НА ТЕРИТОРИАЛНИТЕ
ПОДЕЛЕНИЯ НА НАЦИОНАЛНИЯ
ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

ОТНОСНО: Подаването на данни за първите три работни дни от временната неработоспособност в случаите които лицето няма необходимия 6-месечен осигурителен стаж за право на парично обезщетение за временна неработоспособност

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН/ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

Във връзка с постъпили въпроси относно подаването на данни с декларация образец № 1 “Данни за осигуреното лице” за първите три работни дни от временната неработоспособност в случаите, в които лицето няма необходимия 6-месечен осигурителен стаж за право на парично обезщетение за временна неработоспособност е необходимо да се има предвид следното:

Съгласно чл. 40, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустройство, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. Изискването за 6 месеца осигурителен стаж не се отнася за лицата, ненавършили 18-годишна възраст.

Според ал. 5 от същата разпоредба, осигурителят изплаща на осигуреното лице за първите три работни дни от временната неработоспособност 70 на сто от среднодневното брутно възнаграждение за месеца, в който е настъпила временната неработоспособност, но не по-малко от 70 на сто от среднодневното уговорено възнаграждение. Във връзка с прилагането на тази разпоредба Министерство на труда и социалната политика изразява становището, че нейната редакция “не променя характера и предназначението на извършеното плащане - то продължава да има характер на парично обезщетение за времето на отпуск поради временна неработоспособност”. Следователно, за изплащане на възнаграждението по чл. 40, ал. 5 от КСО следва да са налице всички условия, на които трябва да отговарят осигурените лица, за да им бъде отпуснато парично обезщетение за временна неработоспособност, включително и наличието на 6-месечен осигурителен стаж, като осигурени за съответния риск.

Въпросът относно характера на възнаграждението по чл. 40, ал. 5 от КСО, както и относно начисляването и изплащането му от средствата на осигурителите за работни заплати, не е от компетентност на НОИ. Поради това, в случаите в които възнаграждението за първите три работни дни от временната неработоспособност не е начислено поради липсата на 6-месечен осигурителен стаж за общо заболяване и майчинство, контролните органи на НОИ нямат основание да издават задължителни предписания по чл. 108, ал.1, т. 3 от КСО за подаване на данни в т. 16.А “Дни във временна неработоспособност с

възнаграждение от работодателя на основание чл. 40, ал. 5 от КСО” от декларация образец № 1, за първите три работни дни от настъпването на неработоспособността. В тези случаи данните се подават в т. 16.4 “Дни без осигурителни вноски, зачетени за осигурителен стаж”.

В случаите, в които осигурителите са начислили възнаграждение по чл. 40, ал. 5, контролните органи на НОИ имат право да издадат задължителни предписания за подаване на данните в т. 16.А за дните, за които е начислено или изплатено възнаграждението по чл. 40, ал. 5 от КСО.

ДИРЕКТОР:
ДАНИЕЛА АСЕНОВА